

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERET

Praksisoversigt over vold og trusler mod tjenestemand

Strafudmåling og fortolkning af §§ 119, 119 a og 119 b

Version 2 Opdateret 24. jun. 2026 13 afgørelser · 1996-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Straffelovens §§ 119, 119 a og 119 b beskytter personer i offentlig tjeneste eller hverv – herunder politi, fængselspersonale, socialrådgivere, parkeringsvagter og sundhedspersonale – mod vold, trusler og chikane under eller i anledning af tjenesten. Området er præget af en klar tendens til strafskærpelse gennem en række lovændringer i 2016, 2019, 2020, 2021 og 2022, og en yderligere skærpelse på 50 % er vedtaget med ikrafttræden 1. januar 2027. Udgangspunktet i praksis er ubetinget fængsel for vold og trusler efter § 119, stk. 1, mens chikane efter § 119 a som udgangspunkt straffes med bøde i førstegangstilfælde. Højesteret har i flere principielle afgørelser præciseret voldsbegrebets grænser, herunder om kast med vand udgør et legemsangreb, og om trusler via tredjemand er omfattet af bestemmelsen.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Udgangspunktet for trusler om vold efter § 119, stk. 1, er ubetinget fængsel i mindst 30 dage for ustraffede gerningsmænd.
- 02** Ved vold (uden genstande) efter § 119, stk. 1, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om ubetinget fængsel i mindst 30 dage ved mindre alvorlig vold og mindst 40-60 dage ved ordinær vold.
- 03** Kast med vand mod en person i offentlig tjeneste udgør kun vold efter § 119, stk. 1, hvis vandet rammer ansigtet – kast på kroppen henføres under § 121.
- 04** Trusler mod tjenestemand skal efter Højesterets praksis fra 2016 være rettet direkte til den beskyttede person for at falde under § 119, stk. 1; trusler via tredjemand falder kun ind under bestemmelsen efter lovændringen i december 2016.
- 05** Straffelovens § 119, stk. 3, forudsætter en generel forhøjelse af straffen med ca. en tredjedel i forhold til niveauet før 2019.
- 06** Trusler der har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat, skal som udgangspunkt medføre en fordobling af strafniveauet.
- 07** Vold mod ansatte i kriminalforsorgens institutioner kan efter § 119, stk. 5, forhøjes indtil det dobbelte.

- 08** Angreb med genstande (sten, fyrværkeri, væsker) mod tjenestemænd straffes efter § 119 b med en forhøjelse på ca. en tredjedel i forhold til § 119.
- 09** Chikane efter § 119 a straffes i førstegangstilfælde med en bøde på 10.000 kr.; grovere eller systematiske overtrædelser medfører frihedsstraf.
- 10** Et enkeltstående opslag på sociale medier er som udgangspunkt ikke strafbart efter § 119 a, medmindre det har en særlig grovhed – men denne tærskel sænkes ved lov nr. 263 af 11. februar 2026.
- 11** Samfundstjeneste bør kun undtagelsesvis anvendes i § 119-sager; udgangspunktet om ubetinget fængsel fraviges ikke af personlige forhold alene.
- 12** Fra 1. januar 2027 skærpes straffniveaue for § 119-overtrædelser med yderligere 50 %, § 119 b ophæves og integreres som straffskærpelsesgrund i § 119, stk. 4, og den beskyttede personkreds udvides til beskikkede advokater.

§ 1 Lovgrundlag og den beskyttede personkreds

[Straffelovens § 119, stk. 1](#) beskytter enhver, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv. Bestemmelsen kriminaliserer tre former for forbrydelse:

- **Vold** – fysiske angreb mod den beskyttede person
- **Trusler om vold** – herunder offentlige trusler og trusler med forsæt til udbredelse i en videre kreds (udvidet i 2016)
- **Hindring af tjenestehandling** – fysiske blokader eller tvang

Den beskyttede personkreds omfatter bl.a. polititjenestemænd, fængselsbetjente, socialrådgivere, parkeringsvagter, togrevisorer, brandfolk, ambulancepersonale, dommere og sundhedspersonale. Med [lov nr. 263 af 11. februar 2026](#) udvides personkredsen fra 1. januar 2027 til også at omfatte **beskikkede forsvarsadvokater og advokater beskikket i familieretlige sager**.

Beskyttelsen gælder under udførelsen af tjenesten, uden for arbejdstiden hvor den pågældende er trådt i tjeneste, og i anledning af tjenesten – også i fritiden.

[Straffelovens § 119 a](#) kriminaliserer chikane mod den samme personkreds – fredskrænkelser i form af uberettiget kontakt, forfølgelse eller anden chikane under eller i anledning af tjenesten. Bestemmelsen blev indført i 2016 og skærpet i 2019.

[Straffelovens § 119 b](#) rammer angreb med genstande (sten, fyrværkeri, væsker mv.) mod den beskyttede personkreds med en strafferamme på fængsel indtil 8 år. Bestemmelsen blev indført i 2020 og ophæves pr. 1. januar 2027, hvor dens indhold integreres i et nyt [§ 119, stk. 4](#).

Endelig yder [straffelovens § 121](#) beskyttelse mod fornærmelig tiltale (skældsord, hån) mod den samme personkreds.

LOV

[Straffeloven § 119, stk. 1](#)[Straffeloven § 119a, stk. 1](#)[Straffeloven § 119b, stk. 1](#)

Straffeloven § 121

§ 2 Lovændringernes kronologi – fra 2016 til 2027

Området er præget af en markant lovgivningsmæssig aktivitet med henblik på at styrke beskyttelsen af offentligt ansatte og skærpe straffniveauet:

År	Lov	Indhold
2016	Lov nr. 1728 af 27/12/2016	Indførte § 119 a om chikane. Udvidede § 119 til indirekte trusler og trusler med forsæt til udbredelse. Indførte strafskærpe ved grov forstyrrelse af ro og orden og angreb i forurettedes fritid (ca. + 1/3).
2019	Lov nr. 82 af 30/1/2019	Indførte § 119, stk. 3 – generel forhøjelse af straffniveauet med ca. en tredjedel. Skærpede § 119 a med stk. 2 (hæver normalstraffen til 10.000 kr.).
2020	Lov nr. 1832 af 8/12/2020	Indførte § 119 b om angreb med genstande – yderligere ca. + 1/3.
2021	Lov nr. 2601 af 28/12/2021	§ 119, stk. 3, 2. pkt. – fordobling af straffniveauet for trusler der angriber ytringsfriheden.
2022	Lov nr. 893 af 21/6/2022	Indførte § 119, stk. 5 – vold mod kriminalforsorgens ansatte kan forhøjes til det dobbelte.
2026	Lov nr. 263 af 11/2/2026	Ikrafttræden 1/1/2027: Straffniveauet for § 119, stk. 1-2, skærpes med yderligere 50 %. § 119 b ophæves og integreres som skærpsesgrund i nyt § 119, stk. 4. Personkredsen udvides til beskikkede advokater. § 119 a sænker tærsklen for strafbar chikane (enkeltstående opslag nu omfattet).

Som forarbejderne til 2026-reformen udtrykker det:

Det forudsættes i den forbindelse, at straffniveauet for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 og 2, skærpes med 50 pct. i forhold til det gældende straffniveau. Dette vil indebære, at en person, der i dag eksempelvis ville blive idømt 60 dages fængsel, fremover vil skulle idømmes 3 måneders fængsel.

Betænkning nr. 1581/2023 om strafudmåling – Bind II behandler i kapitel 4 forbrydelser mod personer i offentlig tjeneste og giver en systematisk gennemgang af §§ 119-121 og den tilhørende strafudmålingspraksis.

LOV

Straffeloven § 119, stk. 3, 5

§ 3 Rigsadvokatmeddelelsens strafpåstandsniveauer

Rigsadvokatmeddelelsen om chikane, trusler og vold mod personer med pligt til at handle i offentlig tjeneste eller hverv (senest revideret maj 2026) fastsætter følgende vejledende straffpåstande:

Trusler (§ 119, stk. 1) – ustraffet gerningsmand:

- Udgangspunkt: ubetinget fængsel i **mindst 30 dage**
- Kun undtagelsesvist betinget dom/samfundstjeneste

Vold uden genstande (§ 119, stk. 1) – ustraffet:

- Mindre alvorlig vold: ubetinget fængsel i **mindst 30 dage**
- "Ordinær" voldssag: ubetinget fængsel i **mindst 40-60 dage**

Strafskærpselsesgrunde:

- Grov forstyrrelse af ro og orden / angreb i forurettedes fritid: + **ca. 1/3**
- Trusler mod ytringsfriheden (§ 119, stk. 3, 2. pkt.): **fordobling**
- Angreb med genstande (§ 119 b): + **ca. 1/3**
- Vold mod kriminalforsorgens ansatte (§ 119, stk. 5): **op til det dobbelte**

Chikane (§ 119 a) – ustraffet:

- **Førstegangstilfælde:** bøde på **10.000 kr.**
- Grovere/systematiske overtrædelser: frihedsstraf fra **14 dage**
- Gentagelsestilfælde: frihedsstraf fra **14 dage**

Hindring af tjenestehandling (§ 119, stk. 4):

- Modstand mod anholdelse (førstegang): bøde på **1.200 kr.**
- Chikanøs kørsel mod politi (førstegang): ubetinget fængsel i **20 dage**
- Ved grov forstyrrelse af ro og orden: ubetinget fængsel i **40 dage**

LOV

[Straffeloven § 119, stk. 1, 4](#)

[Straffeloven § 119a](#)

[Straffeloven § 119b](#)

§ 4 Trusler mod tjenestemand – Højesterets praksis

Højesteret har i flere principielle afgørelser taget stilling til rækkevidden af trussel-begrebet i [§ 119, stk. 1](#).

Direkte vs. indirekte trusler – retstilstanden før og efter 2016:

I [Sag 143/2015](#) fastslog Højesteret, at trusler fremsat telefonisk til en administrativ medarbejder med det formål, at de nåede en afdelingsleder, **ikke** var omfattet af § 119, stk. 1. Retten afviste lovanalogi og henførte i stedet forholdet under [§ 266](#). Straffen blev fastsat til 20 dages ubetinget fængsel – under hensyn til truslernes grovhed (dødsrusler) og at de var rettet mod en person i offentlig tjeneste.

"Udtrykket 'overfalder' med 'trussel om vold' i stk. 1 må forstås på den måde, at det kun omfatter trusler, der er fremsat direkte over for den offentligt ansatte, som truslen angår."

Denne retsstilling blev ændret ved lov nr. 1728 af 27. december 2016, der udvidede § 119, stk. 1, til at omfatte trusler fremsat offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds, samt trusler via tredjemand.

Hypotetiske formuleringer:

I [Sag 203/2017](#) udtalte tiltalte til en polititjenestemand: "Hvis det var lovligt at skyde folk, så var du blevet skudt for længe siden." Højesteret fastholdt, at selv en hypotetisk formuleret udtalelse kan udgøre en strafbar trussel, når den konkrete sammenhæng – herunder tonefald og kontekst – gør den egnet til at fremkalde frygt. Straffen blev nedsat fra 30 til 20 dages ubetinget fængsel.

Dødstrussel mod statsministeren – dukke-sagen:

I [SS-55/2024-HJR](#) fandt Højesteret, at ophængning af en mannequindukke med et skilt "HUN MÅ OG SKAL AFLIVES!" under en demonstration udgjorde en offentlig dødstrussel omfattet af § 119, stk. 1. Domfældelsen krænkede ikke EMRK artikel 10. Straffen blev fastsat til 40 dages ubetinget fængsel – under hensyn til strafskærpelsen i § 119, stk. 3.

"Trusler om vold mod enkeltpersoner nyder ikke beskyttelse efter artikel 10."

Højesteret fandt ikke grundlag for at anvende den skærpende bestemmelse i [§ 81, nr. 7](#), da anklagemyndigheden ikke havde bevist, at truslen var en reaktion på statsministerens lovlige ytringer.

LOV	Straffeloven § 119, stk. 1, 3	Straffeloven § 266	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteretsdom: 40 dages fængsel for dødstrussel mod statsministeren via mannequindukke og skilt under demonstration		03.01.2025
	Højesteret · Højesteret nedsætter straf for trussel mod polititjenestemand, men fastholder ubetinget fængsel		07.02.2018
	Højesteret · Fortolkning af Straffeloven § 119, stk. 1, vedrørende trusler mod offentligt ansat fremsat via tredjemand – Ubetinget fængsel for overtrædelse af § 266.		12.02.2016

§ 5 Voldsbegrebet – kast med vand og grænsen for legemsangreb

Højesteret har i to afgørelser fra 2021 præciseret grænsen for, hvornår kast med vand udgør vold/legemsangreb efter [§ 119, stk. 1](#):

Vand mod kroppen – IKKE vold:

I [Sag 14/2021](#) blev tiltalte frifundet for overtrædelse af § 119, stk. 1, for at have kastet vand fra en flaske mod to togrevisorer, der kun blev ramt på kroppen. Forholdet blev i stedet henført under [§ 121](#). Højesteret udtalte:

"Det må bero på en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder, om det at kaste, sprøjte mv. vand på en person i offentlig tjeneste indebærer et legemsangreb, der er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1. I vurderingen må bl.a. indgå mængden af vand, som forurettede rammes af, hvor det rammer, og om der er tale om rent vand."

Vand i ansigtet – ER vold:

I [Sag 117/2020](#) blev en indsat, der kastede vand fra et plastikkrus over skulderen og ramte en fængselsbetjent i **ansigtet**, fundet skyldig i vold efter § 119, stk. 1. Straffen blev fastsat til 60 dages ubetinget fængsel (tillægsstraf). Højesteret fandt, at kastet udgjorde et legemsangreb som nævnt i [§ 244, stk. 1, 2. led](#) – "anden form for legemsangreb" – der ligger på kanten af den naturlige forståelse af "vold".

De to domme kan sammenfattes i følgende skema:

Omstændighed	Ramt hvor	Mængde	Resultat	Straf
Flaske mod togrevisorer	Krop	Begrænset	§ 121 (ikke § 119)	40 dage (fælles)
Plastikkrus mod fængselsbetjent	Ansigt	Ikke uvæsentlig	§ 119, stk. 1	60 dage

Det afgørende kriterium er dermed, om vandet rammer den forurettedes ansigt – kombineret med mængden og den anvendte kraft.

LOV	Straffeloven § 119, stk. 1	Straffeloven § 121	Straffeloven § 244, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Kast med vand mod fængselsbetjent i ansigtet anses for legemsangreb/vold i offentlig tjeneste (Straffeloven § 119) 21.06.2021 Højesteret · Kast med rent vand mod togrevisorer i tjeneste var ikke vold efter Straffeloven § 119, stk. 1, men fornærmelig tiltale 05.05.2021		

§ 6 Vold og trusler mod fængselspersonale

Overtrædelser af [§ 119, stk. 1](#) begået i fængsler og arresthuse udgør en betydelig andel af praksis. Strafniveauet er her ofte højere end ved tilsvarende overfald i det fri, bl.a. fordi:

- [§ 119, stk. 5](#) (indført 1. juli 2022) giver mulighed for at **fordoble** straffen ved vold mod ansatte i kriminalforsorgens institutioner
- Forholdet ofte er begået af indsatte med tidligere voldsdomme, hvilket udløser strafskærpelse
- Trusler begået under varetægt/afsoning af en anden dom behandles som tillægsstraf efter [§ 89](#)

I [11/2022](#) blev en varetægtsfængslet i Nyborg Fængsel, der truede en fængselsbetjent og slog ud med knyttet næve, idømt **60 dages ubetinget fængsel** som tillægsstraf. Sagen havde principiel karakter, idet Højesteret tog stilling til samspillet mellem § 119, stk. 1, og fællesstrafbestemmelsen i [§ 61, stk. 1](#): Retten tiltrådte, at fællesstraf principielt kan fastsættes for forhold begået før en betinget dom, men fandt det i den konkrete sag upassende under hensyn til bl.a. allerede afsonet tid og forholdenes uligeartede karakter.

I dommen om vandkast i Jyderup Fængsel ([Sag 117/2020](#)) blev straffen ligeledes fastsat til 60 dages ubetinget fængsel. Begge afgørelser illustrerer, at domstolene holder fast i et strafniveau omkring 60 dage for ordinær vold mod fængselspersonale.

Som [Rigsadvokatmeddelelsen](#) anfører, er udgangspunktet for tiltalefrafald i disse sager snævert: det kan alene ske ved **meget begrænset voldsanvendelse** mod f.eks. plejehjemsbeboere, der under alle omstændigheder skal fortsætte med at opholde sig på institutionen.

LOV	Straffeloven § 61, stk. 1	Straffeloven § 89	Straffeloven § 119, stk. 5
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afgørelse om strafudmåling for trusler mod fængselsbetjent og anvendelse af fællesstraf 23.06.2022 Højesteret · Kast med vand mod fængselsbetjent i ansigtet anses for legemsangreb/vold i offentlig tjeneste (Straffeloven § 119) 21.06.2021		

§ 7 Vold og stenkast under uroligheder – § 119 b og Nørrebro-sagen

[Straffelovens § 119 b](#) blev indført i 2020 med henblik på at give et selvstændigt strafferetligt værn mod angreb med genstande – sten, fyrværkeri, romerlys, væsker mv. – på tjenestemænd. Bestemmelsen forudsætter en forhøjelse med ca. en tredjedel i forhold til § 119.

Den historiske præcedensdom om vold mod politi under optøjer er Højesterets afgørelse i [SS-187/1995-HJR](#) (Nørrebro-urolighederne 1993). Her idømte Højesteret de groveste forhold op til **8 måneders ubetinget fængsel** for vold mod politi og deltagelse i grov forstyrrelse efter [§ 134 a](#). Retten understregede, at der var tale om "særdeles voldsomme og farlige angreb mod politifolk under udførelse af deres tjenestepligter", og at ubetingede fængselsstraffe var påkrævet.

I en nyere sag fra Retten i Aarhus ([SS-3617/2025-ARH](#)) blev en tiltalte bl.a. dømt for at have slået en tjenestegørende buschauffør i hovedet med en sodavandsdåse og truet ham, jf. [§ 119, stk. 1](#) og [§ 119 b](#) – et klassisk eksempel på angreb med genstand.

Passiv hindring under demonstrationer og vejblokader (uden vold) hører til et andet retsområde; se [praksisoversigten om klimaaktivisme og vejblokade](#).

LOV	Straffeloven § 119b, stk. 1	Straffeloven § 134a	
PRAKSIS	Højesteret · Højesteretsdom om strafudmåling for vold mod politiet og deltagelse i uroligheder på Nørrebro		02.02.1996
	Byretten · Dom for forsøg på manddrab og grov vold med kniv medfører fængsel og udvisning		28.08.2025

§ 8 Chikane efter § 119 a – social medie-praksis og grovhedstærskel

[Straffelovens § 119 a](#) kriminaliserer fredskrænkende chikane mod den beskyttede personkreds. Bestemmelsen har særlig betydning for digital chikane – opslag, beskeder og "hadsider" på sociale medier rettet mod socialrådgivere, sagsbehandlere og politifolk.

Førstegangstilfælde – bøde på 7.500-10.000 kr.:

I [SS-1207/2017-VLR](#) fastsatte Vestre Landsret bøden for et førstegangstilfælde til 3.750 kr. (nedsat fra normalstraffen på 7.500 kr. pga. tiltaltes lave indkomst). Med strafskærpelsen i 2019 blev normalstraffen hævet til 10.000 kr.

I [S-2042-23](#) stadfæstede Vestre Landsret en bødestraf på 10 dagbøder á 1.000 kr. for krænkende breve og sms-beskeder sendt til en chefkonsulents private adresse og telefonnummer i anledning af en klagesag.

Enkeltstående opslag – grovhedstærskel:

I [S-2949-19](#) frifandt Østre Landsret en borger for et enkeltstående, kritisk Facebook-opslag om en kommunal afdelingsleder. Retten lagde afgørende vægt på forarbejderne:

"Enkeltstående eller et begrænset antal opslag på sociale medier [...] vil som udgangspunkt ikke være en fredskrænkelse omfattet af den foreslåede bestemmelse. Et enkeltstående opslag vil dog i særlige tilfælde kunne have en sådan grovhed, at det omfattes af bestemmelsen."

Denne grovhedstærskel **sænkes** ved lov nr. 263 af 11. februar 2026, der træder i kraft 1. januar 2027. Det kræves herefter ikke længere, at handlingen udgør en egentlig fredskrænkelser – det er tilstrækkeligt, at den er "uberettiget" og egnet til at chikanere.

Systematisk chikane – frihedsstraf:

I [SS-7857/2020-KOL](#) idømte Retten i Kolding en kvinde 60 dages **betinget** fængsel med vilkår om 80 timers samfundstjeneste for grove beskyldninger mod en socialrådgiver i to lukkede Facebook-grupper med opfordring til "Del Del Del". Retten lagde i skærpende retning vægt på hurtigt recidiv og ligeartet kriminalitet.

I [V.L. S-0289-19](#) fandt Vestre Landsret tiltalte skyldig i § 119 a-chikane, men lod straffen bortfalde efter [§ 83](#) på grund af den langvarige sagsbehandlingstid (næsten 3 år for et ukompliceret faktum).

LOV	Straffeloven § 83	Straffeloven § 119a, stk. 1	
PRAKSIS	Landsretten · Dom for chikane mod ansat ved Den Uafhængige Politiklagemyndighed gennem private henvendelser		04.09.2024
	Landsretten · Frifindelse for chikane af offentligt ansat på Facebook: Enkeltstående opslag manglede tilstrækkelig grovhed efter Straffeloven § 119a		03.09.2020
	Landsretten · Straf bortfalder for chikane mod socialrådgiver efter tvangsfjernelse (Straffeloven § 119 a)		13.02.2020
	Landsretten · Skærpelse af straf for fredskrænkelser af offentligt ansat efter straffelovens § 119 a		17.08.2017
	Byretten · Chikane af socialrådgiver på sociale medier - Overtrædelse af straffelovens § 119 a		21.06.2021

§ 9 Ubetinget fængsel som udgangspunkt – ingen samfundstjeneste

Et gennemgående præjudicielt princip i praksis er, at udgangspunktet ved overtrædelse af [§ 119, stk. 1](#) er **ubetinget fængsel**. Domstolene har gentagne gange afvist at gøre straffen betinget – heller ikke med vilkår om samfundstjeneste.

I [Sag 203/2017](#) afviste Højesteret at gøre 20 dages fængsel betinget, uanset tiltaltes alder og helbred. Retten bemærkede:

"Udgangspunktet ved [§ 119, stk. 1] er ubetinget fængsel, og dette er ikke ændret ved lov nr. 152 af 18. februar 2015."

Justitsministerens besvarelse i forbindelse med den pågældende lovgivning understregede, at udvidelsen af adgangen til samfundstjeneste **ikke** skulle omfatte § 119-sager.

I [SS-55/2024-HJR](#) (dukke-sagen) afviste Højesteret ligeledes at fravige udgangspunktet – hverken sagsbehandlingstiden eller de tiltaltes gode personlige forhold begrundede betinget dom.

Dette princip gælder tilsvarende for voldssager. I [Sag 117/2020](#) (vandkast i ansigtet) fastsatte Højesteret straffen til 60 dages ubetinget fængsel uden overvejelse om betinget dom.

Der gælder dog en snæver undtagelse ved **meget begrænset voldsanvendelse**, navnlig fra beboere på plejehjem eller institutioner, hvor [Rigsadvokatmeddelelsen](#) åbner mulighed for tiltalefrafald betinget af bøde.

LOV	Straffeloven § 119, stk. 1
PRAKSIS	

Højesteret · Højesteretsdom: 40 dages fængsel for dødstrussel mod statsministeren via mannequindukke og skilt under demonstration	03.01.2025
Højesteret · Kast med vand mod fængselsbetjent i ansigtet anses for legemsangreb/vold i offentlig tjeneste (Straffeloven § 119)	21.06.2021
Højesteret · Højesteret nedsætter straf for trussel mod polititjenestemand, men fastholder ubetinget fængsel	07.02.2018

§ 10 Kommende ændringer pr. 1. januar 2027 – lov nr. 263 af 11. februar 2026

Ved [lov nr. 263 af 11. februar 2026](#) gennemføres en samlet reform af beskyttelsen af offentligt ansatte som led i aftalen om strafreform og kriminalforsorgens økonomi 2026-2030. De væsentligste ændringer, der alle træder i kraft **1. januar 2027**, er:

1. Strafskærpelse med 50 % for § 119:

Strafniveauet for vold og trusler efter § 119, stk. 1 og 2, forhøjes med 50 % i forhold til det nuværende niveau. En dom der i dag lyder på 60 dages fængsel vil fremover udgøre 3 måneders fængsel.

2. Ophævelse af § 119 b:

§ 119 b ophæves, og angreb med genstande integreres som en skærpesesgrund i nyt § 119, stk. 4. Det forudsættes, at straffniveauet for angreb med genstande ligeledes skærpes med 50 %.

3. Udvidelse af personkredsen:

Beskikkede forsvarsadvokater og advokater beskikket i familieretlige sager omfattes af den beskyttede personkreds.

4. Lavere tærskel for § 119 a-chikane:

Gerningsindholdet ændres til "uberettiget kontakter, forfølger eller chikanerer" – det kræves ikke længere, at handlingen udgør en fredskrænkelser. Enkeltstående opslag på sociale medier kan nu straffes, hvis indholdet er egnet til at chikanere.

5. Sletningspålæg i § 119 a-sager:

Nyt stk. 2 i § 119 a giver domstolene mulighed for at pålægge domfældte at slette chikanematerialet.

Disse ændringer er vedtagne men endnu ikke i kraft. Den konsoliderede lovtekst på [retsinformation.dk](#) afspejler endnu ikke ændringerne.

LOV

[Straffeloven § 119, stk. 1](#)[Straffeloven § 119a, stk. 1](#)[Straffeloven § 119b](#)

§ 11 Sammenfatning af centrale praksismønstre

Den samlede retspraksis om vold og trusler mod tjenestemand kan opsummeres i følgende mønstre:

- **Ubetinget fængsel er normen** ved overtrædelse af § 119, stk. 1. Betinget dom/samfundstjeneste forbeholdes sjældne undtagelser og er konsekvent afvist af Højesteret.
-

Strafniveauet er gradvist hævet gennem en række lovændringer (2016, 2019, 2020, 2021, 2022) og forventes at stige yderligere 50 % fra 2027. En trussel der i 2018 medførte 20 dages fængsel, ville i dag medføre ca. 30 dage, og fra 2027 ca. 45 dage.

- **Voldsbegrebet er relativt vidtgående** – det omfatter ikke kun slag, spark og spyt, men også kast med vand i ansigtet, kastning med genstande og lignende legemsangreb. Grænsen trækkes ved rent vand på kroppen (§ 121), men vand i ansigtet er § 119.
- **Trusselsbegrebet** er udvidet i 2016 til at omfatte indirekte trusler og offentlige trusler. Hypotetisk formulerede ytringer kan udgøre strafbare trusler, når konteksten gør dem egnede til at fremkalde frygt.
- **Chikane efter § 119 a** straffes mildere end vold og trusler – typisk bøde for førstegangstilfælde. Men grovere og systematiske tilfælde kan udløse frihedsstraf. Enkeltstående opslag på sociale medier er som udgangspunkt straffri (under den gældende lovgivning), men denne tærskel sænkes fra 2027.
- **Fængselspersonale** nyder en ekstra beskyttelse efter § 119, stk. 5 (dobbel straf fra 2022), og denne persongruppe udgør en stor andel af § 119-sagerne.
- **EMRK artikel 10** sætter en ydre grænse: politisk kritik og satire er beskyttet, men dødstrusler og personrettede trusler om vold nyder ingen ytringsfrihedsbeskyttelse.

LOV	Straffeloven § 119, stk. 1	Straffeloven § 119a, stk. 1	Straffeloven § 121
PRAKSIS	Højesteret · Højesteretsdom: 40 dages fængsel for dødstrussel mod statsministeren via mannequindukke og skilt under demonstration 03.01.2025 Højesteret · Højesterets afgørelse om strafudmåling for trusler mod fængselsbetjent og anvendelse af fællesstraf 23.06.2022 Højesteret · Kast med vand mod fængselsbetjent i ansigtet anses for legemsangreb/vold i offentlig tjeneste (Straffeloven § 119) 21.06.2021 Højesteret · Kast med rent vand mod togrevisor i tjeneste var ikke vold efter Straffeloven § 119, stk. 1, men fornærmelig tiltale 05.05.2021 Højesteret · Højesteret nedsætter straf for trussel mod polititjenestemand, men fastholder ubetinget fængsel 07.02.2018 Højesteret · Fortolkning af Straffeloven § 119, stk. 1, vedrørende trusler mod offentligt ansat fremsat via tredjemand – Ubetinget fængsel for overtrædelse af § 266. 12.02.2016 Højesteret · Højesteretsdom om strafudmåling for vold mod politiet og deltagelse i uroligheder på Nørrebro 02.02.1996		

REFERENCE Lovgrundlag

4 paragraffer

Straffeloven § 119	stk. 1, 3, 5	Straffeloven § 119a	stk. 1
Straffeloven § 119b	stk. 1	Straffeloven § 121	

MATERIALE Citerede afgørelser

13 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS	7
03.01.2025 Højesteretsdom: 40 dages fængsel for dødstrussel mod statsministeren via mannequindukke og skilt under demonstration	6951-8344

23.06.2022	Højesterets afgørelse om strafudmåling for trusler mod fængselsbetjent og anvendelse af fællesstraf	11/2022
21.06.2021	Kast med vand mod fængselsbetjent i ansigtet anses for legemsangreb/vold i offentlig tjeneste (Straffeloven § 119)	Sag 117/2020
05.05.2021	Kast med rent vand mod togrevisorer i tjeneste var ikke vold efter Straffeloven § 119, stk. 1, men fornærmelig tiltale	Sag 14/2021
07.02.2018	Højesteret nedsætter straf for trussel mod polititjenestemand, men fastholder ubetinget fængsel	Sag 203/2017
12.02.2016	Fortolkning af Straffeloven § 119, stk. 1, vedrørende trusler mod offentligt ansat fremsat via tredjemand – Ubetinget fængsel for overtrædelse af § 266.	Sag 143/2015
02.02.1996	Højesteretsdom om strafudmåling for vold mod politiet og deltagelse i uroligheder på Nørrebro	6430-7712

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

4

04.09.2024	Dom for chikane mod ansat ved Den Uafhængige Politiklagemyndighed gennem private henvendelser	S-2042-23
03.09.2020	Frifindelse for chikane af offentligt ansat på Facebook: Enkeltstående opslag manglede tilstrækkelig grovhed efter Straffeloven § 119a	S-2949-19
13.02.2020	Straf bortfalder for chikane mod socialrådgiver efter tvangsfjernelse (Straffeloven § 119 a)	V.L. S-0289-19
17.08.2017	Skærpelse af straf for fredskrænkelser af offentligt ansat efter straffelovens § 119 a	1049-1265

BYRETTE · FØRSTE INSTANS

2

28.08.2025	Dom for forsøg på manddrab og grov vold med kniv medfører fængsel og udvisning	10051-11771
21.06.2021	Chikane af socialrådgiver på sociale medier - Overtrædelse af straffelovens § 119 a	70-78

FORARBEJDE **Betænkninger**

1 reference

Betænkning om strafudmåling – Bind II

nr. 1581 · 2023 · Justitsministeriet